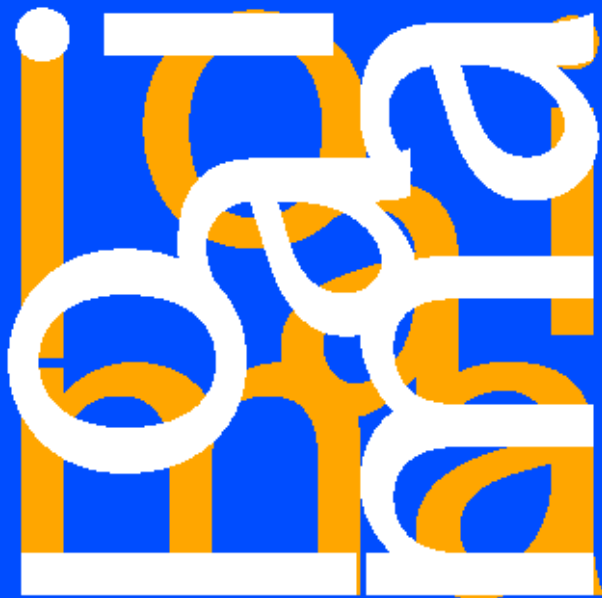

Loimaan kaupungin maahanmuuttajien kotouttamisohjelma 2017-2020

Kaupunginhallitus 21.11.2016
Kaupunginvaltuusto 12.12.2016

LOIMAAN KAUPUNGIN MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMISOHJELMA 2017- 2020

Sisältö	Sivu
1. JOHDANTO JA NYKYTILANTEEN KUVAUS	3
2. KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY	4
3. TYÖNJAKO MAAHANMUUTTOASIOISSA	5
4. KAUPUNGIN KOTOUTTAMISPALVELUT.....	6
4.1. ASUMINEN.....	6
4.2. SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT.....	7
4.3. SIVISTYSTOIMEN PALVELUT.....	8
5. KANSANELÄKELAITOKSEN PALVELUT.....	10
6. TYÖ- JA ELINKEINOHALLINNON PALVELUT.....	10
7. EVL SEURAKUNNAN PALVELUT.....	12
8. MAAHANMUUTTAJIEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN.....	12
9. KOTOUTTAMISOHJELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS	13

1. JOHDANTO JA NYKYTILANTEEN KUVAUS

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) astui voimaan 1.9.2011. Lain 32 §:n mukaan kunnan on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain 65 §:n mukaista talousarviota ja –suunnitelmaa laadittaessa.

Uusi laki ottaa huomioon kaikki Suomeen muuttavat henkilöt riippumatta siitä, mistä syystä he Suomeen muuttavat. Tavoitteena on myös edistää kotoutumisen kaksisuuntaisuutta: kotoutumisen onnistumisen edellytyksenä on onnistunut maahanmuuttajien ja kantaväestön välinen vuorovaikutus ja yhteistoiminta. Samalla halutaan lisätä maahanmuuttajien osallisuutta.

Lakiuudistuksella on pyritty myös siihen, että kotouttamistoimenpiteet olisivat entistä vaikuttavampia ja että toimenpiteiden seuranta parannetaan. Erityisesti halutaan kehittää alkuvaiheen ohjausta: juuri maahan tulleiden on tärkeää saada tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, oikeuksista ja velvollisuuksista sekä neuvontaa niin kielikoulutus- kuin työnhakuaikaisissa. Haavoittuviin ryhmiin, kuten vammaiset, vanhukset ja vaikeassa tilanteessa elävät naiset ja lapset, kuuluvien syrjäytymistä ehkäistään. Lisäksi pakolaisten hallittua kuntiin sijoittamista halutaan vahvistaa.

Kotouttamisohjelma laaditaan yhteistyössä työ- ja elinkeinotoimiston (TE-toimiston), muiden viranomaisten, yhteistyötahojen ja kansaneläkelaitoksen kanssa. Kotouttamisohjelma on kunnassa toteutettavan pakolais- ja maahanmuuttopolitiikan kannalta keskeinen ohjelma-asiakirja. Ohjelma sisältää suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä, voimavaroista sekä yhteistyöstä maahanmuuttajien kotouttamisessa. Kotouttamisohjelma sisältää myös ne konkreettiset toimenpiteet siitä, miten hyviä etnisiä suhteita kunnan alueella edistetään ja seurataan.

Loimaan kaupungin maahanmuuttajien kotouttamisohjelma on viimeksi hyväksytty kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2012. Ohjelma tulee siis päivittää ja hyväksyä vuoden 2016 aikana. Kaupungissa on myös v. 2016 hyväksytty ja tehty ELY-keskuksen kanssa sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Kotoutumislain 44 §:n mukaan kustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että kunta on laatinut 32 §:n mukaisen kotouttamisohjelman.

Maahanmuuttajat Loimaalla ja kotouttamistyön lähtökohdat

Kaupunki tarjoaa yhdenvertaisia palveluja ja osallistumisen mahdollisuuksia kaikille kuntalaisille. Kotouttamisvaiheessa oleva kuntalainen tarvitsee tehostettua opastusta tai neuvontaa normaalielämänsä järjestämiseen uudessa ympäristössä. Kotouttamiseen liittyvä ohjaus edellyttää osittain erillisiä palveluita, kuten tulkkauspalveluita. Lähtökohtana kuitenkin on, että maahanmuuttajille järjestetään erillispalveluita ainoastaan silloin kun se on tarkoituksenmukaista tai edellyttää erityisosaamista. Uuden loimaalaisen perehdyttämisessä tärkeä rooli on myös tulokkaalla itsellään. Lähtökohtana tasavertaiseen osallistuvaan kuntalaisuuteen on tulokkaan omien toimintaedellytysten turvaaminen.

Kaupungin peruspalveluissa toimiva henkilökunta on avainasemassa ja heidän osaamistaan ja tietotaitoaan eri kulttuuritaustojen mahdollisista vaikutuksista palvelutilanteisiin tulee jatkossa tarvittavilta osin vahvistaa.

Työperusteinen maahanmuutto on ollut jo pitkään Loimaalla palkkatyövoimaa käyttäville maaseutu-yrityksille merkittävää ja tämä on turvannut ko. yritysten työvoiman saantia. Myös muilla toimialoilla maahanmuuton kautta yritys on saanut tarvitsemaansa työvoimaa.

Erimittaisin työsopimuksin töihin tai opiskelijoiksi paikkakunnalle tulevat voivat tarvita tehostettua neuvontaa, opastusta ja ohjausta kaupungin peruspalvelujen käyttöön sekä suomen kielen koulutusmahdollisuuksia.

Syksyllä 2015 Loimaalle perustettiin alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus Loimaan evankeliselle opistolle.

Ulkomaan kansalaisten määrä ja suhteellinen osuus Loimaan väestöstä on kasvanut. Kun v. 2001 kaupungin väestöstä 0,6 % oli ulkomaan kansalaisia, oli vastaava osuus v. 2016 2,2 %.

Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANet

Ulkomaan kansalaiset % väestöstä	2011	2012	2013	2014	2015
Loimaa	1,4	1,7	1,9	2,1	2,2
Varsinais-Suomi	3,3	3,5	3,6	3,8	4,0
Koko maa	3,4	3,6	3,8	4,0	4,2

Vuoden 2014 lopussa Loimaalla oli n. 390 vieraskielistä henkilöä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.5.2016 sopimuksen kuntaan osoittamisesta ja kotouttamisen edistämistä. Päätöksen mukaan Loimaa vastaanottaa vuosina 2016-2018 vuosittain noin 10 henkilöä, kuitenkin enintään 40 pakolaista. Päätöksen mukaan vuonna 2016 sijoitettavat pakolaiset ovat ilman huoltajaa tulleita 16-18-vuotiaita nuoria, joita varten perustetaan 7-paikkainen perheryhmäkoti. Kaupunginhallitus tarkensi päätöstä 12.9.2016 siten, että perheryhmäkotiin sijoitettavien lasten alaikäraja on 13 vuotta.

2. KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Kotoutuminen: Maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä. Tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Samalla tuetaan maahanmuuttajan mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

Kotouttaminen: Ne viranomaisten ja muiden tahojen tarjoamat palvelut ja toimenpiteet, joiden avulla monialaisesti edistetään ja tuetaan kotoutumista.

Kotouttamisohjelma: Laaditaan kunnissa maahanmuuttajien kotouttamisen edistämiseksi ja tukemiseksi.

Kotouttamissuunnitelma: Maahanmuuttajan henkilökohtainen suunnitelma toimenpiteistä ja palveluista, jotka edistävät ja tukevat hänen mahdollisuuksiaan hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita suomalaisessa yhteiskunnassa tarvittavia tietoja ja taitoja.

Maahanmuuttaja: Suomeen muuttanut henkilö, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti. Kiintiöpakolaisten ja oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden lisäksi maahanmuuttajia ovat tänne työn, opiskelun tai perhesyiden vuoksi muuttaneet ulkomaalaiset. Muista kuin EU- ja ETA-maista tulevat tarvitsevat työntekijän oleskeluluvan, jota em. valtioiden kansalaiset eivät tarvitse, mutta heidän on rekisteröitävä oleskeluoikeutensa saapumisen jälkeen poliisilaitoksella, maistraatissa, verotoimistossa ja Kelassa.

Pakolainen: Pakolainen on YK:n pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen mukaan henkilö, joka on kotimaansa ulkopuolella ja jolla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa kotimaassaan vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta.

Kiintiöpakolainen: Kiintiöpakolainen on henkilö, jolle on YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun myöntämä pakolaisen asema. Eduskunta päättää pakolaiskiintiöstä vuosittain valtion tulo- ja menoarvion yhteydessä pakolaiskiintiön puitteissa. Toisin kuin turvapaikanhakijoilla, kiintiöpakolaisilla on välittömästi maahan saapuessaan samat oikeudet ja velvollisuudet kuin suomalaisilla johtuen siitä, että he ovat jo ulkomailla käyneet läpi valinta- ja hyväksymisprosessin, joka turvapaikanhakijoilla on vasta edessä oleskelulupahakemuksen käsittelyn muodossa.

Turvapaikanhakija: Turvapaikanhakija on henkilö, joka pyytää suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta maasta. Turvapaikanhakija ei välttämättä ole pakolainen, jolla olisi aihetta pelätä joutumista vainon kohteeksi, vaan tätä asiaa nimenomaan tutkitaan oleskelulupaa harkittaessa. Oleskeluluvan voi saada:

1. pakolainen, jolla on aihetta pelätä vainoa
2. toissijaisen suojelun perusteella
3. humanitaarisen suojelun perusteella

Toissijainen tai humanitaarinen suojelu, jotka eivät perusta pakolaisstatusta, tulevat kysymykseen, jos tilanne koti- tai lähtömaassa estää paluun esimerkiksi ympäristökatastrofin, aseellisen selkkauksen tai vaikean ihmisoikeustilanteen vuoksi. Jos mikään luetelluista kriteereistä ei toteudu, turvapaikkahakemus voidaan katsoa ilmeisen perusteettomaksi.

Paluumuuttaja: Paluumuuttaja on ulkomaalainen, joka on asunut Suomen rajojen ulkopuolella ja palaa myöhemmin takaisin Suomeen. Paluumuuttaja voi olla entinen tai nykyinen Suomen kansalainen sekä entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin oleva inkerinsuomalainen, jolla on suomalainen syntyperä.

3. TYÖNJAKO MAAHANMUUTTOASIOISSA

Hallinto on jaettu eri viranomaisten kesken:

Valtioneuvosto: Päättää valtakunnallisesta kotouttamisen kehittämisestä laatimalla kotouttamisen tavoitteet sisältävän valtion kotouttamishjelman neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Sisäasiainministeriö: Maahanmuuttoa, maahanmuuttovirastoa (**Migriä**) ja vastaanottokeskuksia koskevat asiat, muukalaispassit ja pakolaisten matkustusasiakirjat, pakolaisuus ja turvapaikat, Suomen kansalaisuus, ulkomaan kansalaisten paluu ja palauttaminen, paluumuuttoon, maastamuuttoon ja ulkosuomalaisiin liittyvät asiat, joukkopakotilanteisiin varautuminen, ulkomaalaislain nojalla tapahtuva säilöönnotto.

Työ- ja elinkeinoministeriö: Työvoiman maahanmuutto, kotouttamisen ohjaus, aikuisten maahanmuuttajien kotouttava koulutus osana työvoimapolitiittista koulutusta. **Kotouttamisen osaamiskeskus:** Asiantuntijoiden tiedonsaannista huolehtiminen, kotouttaminen.fi-sivuston ylläpitäminen.

Ulkoministeriö: Viisumipolitiikka ja oleskelulupahakemusten vastaanottaminen ulkomaan edustustoissa.

Migri: Yksittäisten henkilöiden maahantuloon, maastapoistumiseen, pakolaisuuteen ja kansalaisuuteen liittyvät asiat; ensimmäisen määräaikaisen oleskeluluvan myöntäminen ja osallistuminen kiintiöpakolaisten valintaan, ELY-keskuksen kautta kunnalle esitys vastaanotettavista pakolaisista, migri.fi-sivuston ylläpitäminen.

Suojelupoliisi (Supo): Turvallisuusselvitykset kiintiöpakolaisiksi kaavailuista ja turvapaikanhakijoista, osallistuminen kiintiöpakolaisten valintaan valintamatkoilla.

Rajavartiolaitos ja poliisi: Rajatarkastus, henkilöllisyyden ja matkareitin selvittäminen: poliisi myöntää uudet määräaikaiset oleskeluluvat (jatkoluvat) sekä ensimmäiset määräaikaiset oleskeluluvat Suomessa oleville Suomen kansalaisten perheenjäsenille ja naimattomille lapsille.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA): Korvausten maksatus ja kehittämistehtävät

ELY-keskus: Alueellinen yleistoimivalta ja kehittämisvastuu kotouttamisasiissa, kuntien sekä TE-toimistojen ohjaus, neuvonta ja tukeminen, työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen suunnittelu, hankinta ja valvonta, osallistuminen kiintiöpakolaisten valintaan

Työ- ja elinkeinotoimisto (TE): Työnhakijoiksi rekisteröityneiden maahanmuuttajien alkukartoitus, kotoutumissuunnitelma, kotoutumiskoulutus ja muut työllistymistä edistävät toimet.

Maistraatti: Maahanmuuttajan väliaikaisen tai pysyvän kotikunnan rekisteröinti: henkilötunnukset mm. kiintiöpakolaisille ja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille.

Verotoimisto: Maahanmuuttajalle verokortti tai lähdeverokortti työn luonteesta riippuen: tietoa eri maiden verosopimuksista.

Kela: Sosiaaliturvaetuksien myöntäminen Suomessa vakinaisesti asuville ulkomaalaisille

Kunta : Alueellinen yleis- ja yhteensovittamisvastuu kotouttamisen kehittämisessä, suunnittelussa, toimeenpanossa ja seurannassa.

Evankelis-luterilainen kirkko: Vastaanottokeskusten hankkiminen ja ylläpito ja muu maahanmuuttajien avustustoiminta

SPR, ym. kolmannen sektorin toimijat: Vastaanottokeskusten hankkiminen ja ylläpito, ensiasunnon varustaminen, maahanmuuttajien ystäväpalvelu ym. avustaminen, opastaminen ja tukeminen.

4. KAUPUNGIN KOTOUTTAMISPALVELUT

Kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään osana kunnallisia peruspalveluja. Eri-tyisasiantuntemusta vaativissa tehtävissä kaupunki ostaa palveluja oman organisaationsa ulkopuo-lelta.

4.1. ASUMINEN

Maahanmuuttaja voi hankkia asunnon yksityiseltä tai Loimaan vuokra-asunnot Oy:n kautta.

Vuokra-asunnot - Loimaan vuokra-asunnot Oy

Loimaan kaupungin vuokra-asuntojen omistus on keskitetty Loimaan vuokra-asunnot Oy:öön. Menossa on aien-ajalta periytyvien pienten vuokrataloyhtiöiden fuusiointi em yhtiöön. Jossain määrin kaupunki edelleen omistaa

vuokra-asuntoja, mutta niidenkin osalta hakeminen tapahtuu Hulmin Huolto Oy:n kautta.

Vuokra-asuntoja on tarjolla keskustassa, Hirvikoskella, Mellilässä, Alastarolla ja Virttaalla.

Hulmin Huolto Oy - vuokra-asuntojen isännöinti

Hulmin Huolto Oy valitsee asukkaat kaupungin vuokra-asuntoihin. Hakemukset ovat voimassa kolme kuukautta, minkä jälkeen ne on uudistettava. Yhtiön kotisivuilta löytyvät perustiedot vuokra-asunnoista ja tiedot asuntojen hakemisesta.

Hulmin Huolto Oy, 02 761 4330 / toimitusjohtaja Hannele Vainio, hannele.vainio@hulminhuolto.fi

Yhtiön toimisto sijaitsee kaupungintalon alakerrassa torin kulmassa, osoitteessa Kauppalanakatu 3.

Yhtiön kotisivut <http://www.hulminhuolto.fi/>

Yksityiset vuokra-asunnot

Loimaalla toimii neljä kiinteistövälitysliikettä (LKV), jotka kaikki välittävät omistusasuntojen ohella myös vuokra-asuntoja. Yhteystiedot löytyvät puhelinluettelosta tai esimerkiksi Oikotie palvelusta <http://www.oikotie.fi/> tai Jokakoti palvelusta <http://www.jokakoti.fi/>

Muista yksityisten omistamista vuokra-asunnoista löytyy tietoa Loimaan Lehden rivi-ilmoituksista.

Mikäli asumiseen liittyy erityistarpeita (esteettömyys, palveluasuminen), on asiakkaan syytä kääntyä sosiaalitoimiston puoleen.

4.2. SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Loimaan kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelukeskus järjestää alueen väestön tarvitsemat sosiaali- ja terveyspalvelut.

Jokaiselle pakolaiselle tulee järjestää kattava terveystarkastus, ns. maahantulotarkastus viimeistään kaksi viikkoa maahantulon jälkeen STM:n ohjeistuksen mukaisesti. Kunnan tulee huolehtia tästä, ellei sitä ole aiemmin jo järjestetty (esim. vastaanottokeskuksessa). Tämän jälkeen maahanmuuttajille tarjotaan samat lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut kuin muillekin kuntalaisille. Päivähoitoa, koulua tai kielikurssia ei voida aloittaa ennen kuin maahantulotarkastus on tehty.

Sosiaalitoimen palvelujen yleisenä tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä. Kotouttamistyön lähtökohtana on asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen, vanhemmuuden tukeminen sekä työhön kiinnittymisen edistäminen mm. työllistävän sosiaalityön menetelmin.

Sosiaali- ja terveystalvuuissa maahanmuuttajien palveluja hoidetaan pääosin samoin perustein ja samoissa toimipisteissä kuin muidenkin asiakkaiden palveluja, mutta määrättyissä tilanteissa he tarvitsevat erityistarpeisiinsa kohdennettuja ja räätälöityjä palveluja. Tällöin maahanmuuttajien palveluissa painotetaan palveluohjauksellista työtettä: huomioita kiinnitetään erityisesti asiakasohjaukseen ja neuvontaan.

Kuten muissakin palveluissa, myös sosiaali- ja terveystalvuuissa viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi. Asia voidaan tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota maahanmuuttajan voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän. Tulkkaukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota sosiaali- ja terveydenhuollon arkaluonteisia asioita käsiteltäessä, eikä epävirallisia tulkkeja (perheenjäsenet tai maassa kauemmin asuneet maahanmuuttajat) tule viranomaisten aloitteesta käyttää. Maahanmuuttaja-asiakkaalle varataan tavallista pidempi vastaanottoaika, koska tulkin käyttö hidastaa toimintaa.

Taloudellinen tuki ja kuntouttava sosiaalityö

Toimeentulotuki on tarkoitettu turvaamaan Suomessa asuvan henkilön toimeentulo sellaisessa tilanteessa, jossa perheen tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin. Toimeentulotuki on viimesijainen tukimuoto. Toimeentulotukea saa henkilö, joka ei voi saada tarvittavaa toimeentuloa työstään saamalla palkalla, yritystoiminnalla tai varallisuudellaan. Perustoimeentulotuen päätöksistä ja maksatuksista vastaa 1.1.2017 alkaen Kela. Kunnan sosiaalitoimisto vastaa edelleen täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä.

Toimeentulotukihakemuksia käsittelevät sosiaalitoimistossa tilanteesta riippuen varatulla ajalla tai kirjallisesti joko sosiaalityöntekijät, sosiaaliohjaajat tai palvelusihteerit.

Yleiseen sosiaalityöhön sisältyy myös alkukartoitusten ja kotoutumissuunnitelmien tekeminen toimeentulotukiasiakkaille. Myös muilla maahanmuuttajilla on mahdollisuus pyytää alkukartoitusta. Tavoitteena on, että TE-toimisto ja kunnan sosiaalityö tekevät kotoutumissuunnitelmat yhteistyössä, mikäli ei ole perusteltua syytä tehdä suunnitelmaa asiakkaan kanssa erikseen.

Sosiaalityössä tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös esimerkiksi terveydenhuollon, mielenterveys- ja päihdepalvelujen kanssa, sekä järjestetään ohjausta ja neuvontaa asiakkaiden sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen liittyvissä asioissa.

Lapsiperheiden tuki

Lapsiperheiden selviytymistä tuetaan monin tavoin. Maahanmuuttaja-asiakkaille tarjotaan samoja palveluja kuin muullekin väestölle.

Ennalta ehkäisevänä palveluna järjestetään lapsiperheiden kotipalvelua, perhetyötä, kasvatusta ja perheneuvontaa, lastenvalvojan palvelua sekä lastensuojelun avohuollon muita tukitoimenpiteitä. Joissakin tilanteissa kyseeseen tulee lastensuojeluna suoritettu sijoitus sijaisperheeseen, ammatilliseen perhekotiin tai lastensuojelun laitokseen.

4.3. SIVISTYSTOIMEN PALVELUT

Koulutuspalvelut – Opinpolku lapsesta aikuiseksi

Varhaiskasvatus: Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön ottaen huomioon myös lapsen erityispiirteet. Palvelut koostuvat perhepäivähoidosta, ryhmäperhepäivähoidosta, päiväkotihoidosta, vuorohoidosta, erityispäivähoidosta, esiopetuksesta, avoimesta varhaiskasvatuksesta, kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta sekä yksityisen hoidon kuntalisästä. Päivähoito toimii myös lastensuojelullisena avohuollon tukitoimena.

Varhaiskasvatus järjestetään samassa ryhmässä suomenkielisten lasten kanssa. Vierastaustaisen lapsen sopeutumista lapsiryhmään tuetaan rohkaisemalla ja kannustamalla lasta vuorovaikutukseen toisten lasten kanssa. Erilaisten lasten toimiminen yhdessä lisää luonnollisella tavalla suvaitsevaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Esikoulussa lapsi harjoittelee niitä taitoja, mitä hän tarvitsee koulussa. 6-vuotiaille maahanmuuttajalapsille järjestetään tarvittaessa erikseen valmistavaa opetusta.

Perusopetus: Perusopetuksen järjestäminen on kaupungin keskeinen ja lakisääteinen peruspalvelutehtävä. Perusopetukseen sisältyvät myös monipuoliset ja laadukkaat erityisopetuspalvelut sekä opiskeluhuollon palvelut.

Syksyllä 2016 Loimaan evankelisella kansanopistolla on käynnistynyt valmistavan opetuksen ryhmä. Loimaan kaupunki hankkii valmistavan opetuksen palvelun opistolta.

Keskuskoululla järjestetään tarvittaessa maahanmuuttajien valmistavaa opetusta.

Oppivelvollisuusikäisellä maahanmuuttajalla on oikeus samaan peruskoulutukseen kuin suomalaisillakin. Lain mukaan opinnoissa tilapäisesti jälkeen jääneille tai muuten erityistä tukea tarvitseville tulee antaa tukiovetusta. Tämä koskee myös maahanmuuttajaoppilaita.

Maahanmuuttajalle opetetaan suomea toisena kielenä, mikäli hänen suomen kielen taitonsa ei arvioida olevan äidinkielen tasoinen kaikilla kielitaidon osa-alueilla. Maahanmuuttajalle voidaan mahdollisuuksien mukaan järjestää myös oppilaan oman äidinkielen opetusta.

Vieraskielisten oppilaiden opetukseen voidaan hakea erillistä valtionavustusta.

Lukiokoulutus: Lukio antaa yleissivistävää koulutusta. Lukioon kuten muihinkin perusopetusperustaisiin oppilaitoksiin haetaan yhteishaussa. Lukio-opiskelijoiden valinta perustuu aikaisempaan koulumenestykseen. Ulkomaisella todistuksella haetaan lukiopaikkaa yhteishaun aikana suoraan lukiosta. Lukion voi suorittaa myös yksityisoppilaita tenttimällä. Lukiokoulutusta järjestää 1.1.2017 alkaen Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä.

Lukiokoulutuksessa vieraskielisten opiskelijoiden opetukseen voidaan hakea erillistä valtionavustusta.

Ammatillinen sekä muu koulutus: Loimaalla ammatillista koulutusta tarjoaa Loimaan ammatti- ja aikuisopisto. Yleis- ja ammatillisivistävää opetusta antaa lisäksi Loimaan Evankelinen Kansanopisto.

Elämänlaatu- ja palvelut

Työväenopisto: Työväenopisto tarjoaa mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen, yhteisöllisyyteen ja omaehtoiseen aktiivisuuteen. Opisto edistää kantaväestön ja maahanmuuttajien yhteistoimintaa. Opisto järjestää aikuisille maahanmuuttajille suomen kielen opetusta. Kielen oppimista tapahtuu käytännönläheisesti myös useissa toiminnallisissa opintoryhmissä (mm. kädentaitojen ryhmät).

Musiikkiopisto: Musiikkiopistopalvelut tukevat lasten ja nuorten harrastustoimintaa ja alan ammatitopintoihin aikovien erityistarpeita.

Kirjasto: Kirjasto takaa asukkaiden tasa-arvoisen tiedon ja kulttuurin saannin. Kirjasto tarjoaa monipuoliset kokoelmat, ajanmukaiset tiedonhakumenetelmät tietoverkkoyhteyksineen ja kirjastotilat.

Kulttuuripalvelut: Kulttuuritoimi luo mahdollisuuksia kaikenikäisille kuntalaisille harrastaa taidetta, kokea kulttuurielämyksiä tai perehtyä kulttuuriperinteeseen. Kulttuuritoimen palvelut ovat jokaisen kaupungissa asuvan käytettävissä tasapuolisesti. Kulttuuritapahtumien tavoitteena on myös lisätä ihmisten vuorovaikutusta ja suvaitsevaisuutta sekä oivaltaa taiteen avulla erilaisuutemme rikkaus ja toisaalta samankaltaisuus.

Liikuntapalvelut: Vastuualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa eri-ikäisille kuntalaisille monipuolisia liikuntapalveluja omatoimisesti sekä yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa. Erityisryhmille järjestetään ohjattua liikuntaa. Liikuntapalveluiden tavoitteena on madaltaa maahanmuuttajien osallistumisen kynnystä tarjolla oleviin liikuntapalveluihin.

Nuorisopalvelut: vastuualue tuottaa nuorten palveluja itse ja seudullisten järjestöjen kanssa. Nuoria kannustetaan aktiiviseen kuntalaisuuteen. Kaiken kaikkiaan elämänlaatupalvelut rohkaisevat osallistumaan kaikkiin kaupungin järjestämiin palveluihin. Maahanmuuttajalapset ja nuoret ovat nuorisotoiminnassa samanarvoisessa asemassa.

Kolmannen sektorin rooli: Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimien tulosalueilla toimii aktiivisesti kymmeniä järjestöjä. Ryhmien toimintaan pääsee yleensä helposti mukaan oman kiinnostuksensa mukaan. Elämänlaatupalvelut tuottavat myös monia tapahtumia ympäri vuoden, joiden tuottamiseen otetaan mieluusti mukaan uusia toimijoita niin palkattuja kuin talkoolaisiakin.

Maahanmuuttajat tarvitsevat vapaaehtoisia, monikulttuurisuudesta ja ihmisistä kiinnostuneita henkilöitä, jotka johdattavat vieraat paikalliseen kulttuuriin. Eri järjestöjen tuella voidaan tehdä luontevia kulttuurien ja ihmisten kohtaamispaikkoja.

5. KANSANELÄKELAITOKSEN (KELAN) PALVELUT

Kela hoitaa Suomessa asuvien perusturvaa eri elämäntilanteissa. Kelan asiakkaita ovat kaikki Suomessa asuvat sekä ulkomailla asuvat Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluvat henkilöt. Sosiaaliturvan sisällöstä päätetään lainsäädännössä.

Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus, kuntoutus, työttömän perusturva, asumistuki, opintotuki, perustoimeentulotuki ja vähimmäiseläkkeet. Lisäksi Kela huolehtii vammaisetuksista, sotilasavustuksista sekä maahanmuuttajan tuesta.

Tietoa Kelan etuuksista saa Kelan internetsivuilta www.kela.fi

Sivuilta löytyvät myös mm. etuuksien hakemuslomakkeet ja etuuksien laskurit.

6. TYÖ- JA ELINKEINOHALLINNON PALVELUT

TE-toimisto vastaa maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista edistävistä ja tukevista työvoimapaalveluista ja muista toimenpiteistä työnhakijaksi ilmoittautuneille maahanmuuttajille sekä

muista sille tässä laissa osoitetuista tehtävistä. TE-toimiston on huolehdittava siitä, että palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille.

TE-toimisto antaa maahanmuuttajalle asianmukaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumista edistävästä toimista ja palveluista sekä työelämästä. TE-toimiston on informoitava maahanmuuttajaa työhausta, TE-toimiston palveluista sekä työllistymistä edistävästä palveluista ja toimista, työnhakijan yleisistä velvollisuuksista ja työttömyysetuuksien työvoimapolitiittisista edellytyksistä.

Alkukartoituksessa arvioidaan alustavasti maahanmuuttajan työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palvelujen tarpeet. TE-toimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on työtön ja rekisteröity työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa säädetyllä tavalla.

Kotoutumissuunnitelma on yksilöllinen suunnitelma niistä toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on, että maahanmuuttajalla on mahdollisuudet hankkia suomen kielen taito, sekä muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Kotoutumissuunnitelmaan on oikeus maahanmuuttajalla, joka on työtön työnhakija tai saa toimeentulotukea.

Kunta ja TE-toimisto laativat suunnitelman yhdessä, perustellusta syystä voidaan tehdä erikseen. Suunnitelman laatiminen käynnistettävä kahden viikon kuluttua alkukartoituksesta. Ensimmäinen kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä taikka oleskeluoikeuden rekisteröimisestä.

TE-toimisto sopii kotoutumissuunnitelmassa maahanmuuttajan kanssa koulutuksesta, työhausta ja sen tavoitteista sekä työnhakua tukevista ja työllistymistä edistävästä toimenpiteistä ja palveluista.

Kunta ja TE-toimisto seuraavat suunnitelman toteutumista.

Kotoutumiskoulutuksena oppivelvollisuusiän ylittäneelle maahanmuuttajalle järjestetään suomen tai ruotsin kielen opetusta ja tarvittaessa luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä muuta opetusta, joka edistää työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä. Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että maahanmuuttaja saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena tai voidaan järjestää myös omaehtoisena opiskeluna. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa työvoimapolitiittisena aikuiskoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä toimialueellaan. TE-toimisto ohjaa maahanmuuttajan kotoutumiskoulutukseen tai hakeutumaan omaehtoiseen koulutukseen.

Asiointi TE –toimistossa

TE –toimiston palvelut toteutetaan monikanavaisesti verkkopalveluna, puhelinpalveluna ja henkilökohtaisen palveluna. Työnhakijoita neuvotaan käyttämään asiointissa hänen tilanteeseensa tarkoituksenmukaisinta palvelukanavaa.

Lisätietoa TE -toimiston palveluista saa työ- ja elinkeinohallinnon verkkosivuilta www.te-palvelut.fi

7. EVL SEURAKUNNAN PALVELUT

Seurakunnan toiminta pohjautuu kristilliselle pohjalle. Seurakunta tarjoaa kaikenikäisille ihmisille mahdollisuutta tulla Jumalan ja seurakunnan yhteyteen monin eri tavoin. Jumalanpalveluksia kirkkoissamme vietetään jokaisena pyhänä. Kirkkoja Loimaan alueella on kuusi. Paikallislehden, Loimaan lehden torstaina ilmestyvästä numerosta näkee seurakuntailmoituksista seurakunnan järjestämät eri tilaisuudet ja tapahtumat.

Seurakunta tarjoaa lisäksi monipuolista hartauselämää ja harrastemahdollisuuksia, pienempien lasten päiväkerhotoiminnasta varhaisnuorten iltapäiväkerhotoimintaan sekä rippikoulusta isostointimintaan ja nuorteniltoihin. Loimaan kaupungin kirkolla toimii sunnuntaisin englanninkielinen pyhäkoulu.

Kristitty ihminen arvostaa ja kunnioittaa jokaista ihmistä ja hänen uskontoaan. Seurakunnasta on mahdollisuus saada sielunhoitoa, joka on kristillisellä pohjalla. Tätä voi kysyä niin seurakunnan pappeilta kuin diakoniatyöntekijöiltä. Kirkollisia toimituksia ovat kaste, konfirmaatio, avioliittoon vihkiminen ja hautaan siunaaminen.

Diakoniatyö- ja lähetystyö toimivat kansainvälisenä linkkinä seurakunnan kesellä. Diakoniatyöntekijät ovat kirkon lähimmäispalvelun ammattilaisia. Heitä voi tulla tapaamaan vastaanotolle ja he tekevät pyydettäessä myös kotikäyntejä.

Seurakunta järjestää tarvittaessa yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa erilaisia tempauksia, kuten vaatekeräyksiä maahanmuuttajien avustamiseksi. Seurakunnan piiristä löytyy aktiivisia vapaaehtoisia, jotka antavat aikaansa ja apuansa muualta tulleiden auttamiseksi.

Kristinuskosta kiinnostuneille aikuisille tarjotaan mahdollisuus osallistua aikuisrippikouluun ja kasteopetukseen, jotka mahdollistavat kirkkoon liittymisen.

Seurakunta palvelee niin omia jäseniään kuin jokaista kuntalaista. Seurakunnan järjestämät tilaisuudet ja tapahtumat ovat kaikille avoimia.

Seurakunnan yhteystiedot, työntekijät ja toiminta löytyvät netistä: www.loimaanseurakunta.fi

8. MAAHANMUUTTAJIEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN

Maahanmuuttajille suunnattuja yritysneuvontapalveluita tuotetaan kaupungin oman yrityspalveluyksikön kautta. Yksikkö itse voi palvella tällä hetkellä ruotsin ja englannin kielillä

Maahanmuuttajien tarpeet ovat olleet näkyvissä toiminnassa useamman vuoden ajan. Maakunnan yrityspalveluja tuottavat ja toteuttavat tahot tapaavat säännöllisesti ja näissä on noussut esille tarve saada nykyistä oleellisesti kattavammin keskeinen infomateriaali tarjolle keskeisillä kieliversioina. Sama tilanne on netissä tarjolla olevien palvelujen kohdalla, Yrityssuomi.fi palvelussa on vain englanninkielinen versio. Siksi kansallisella tasolla olisi ryhdyttävä korjaamaan tilannetta.

Yrityspalveluksikko tarjoaa:

- perustamisneuvontaa
- ohjaa edelleen ja avustaa jo toimivia yrityksiä niiden ongelmatilanteissa
- etsii viranomaisverkostosta apua kysymyksiin

9. KOTOUTTAMISOHJELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS

Kotouttamisen edistämistä koskevan lain 33 §:n mukaan kunnan kotouttamisohjelma voi sisältää monivuotisen suunnitelman lain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.5.2016 linjannut pakolaisten vastaanottoa Loimaalla.

Loimaan kaupungin kotouttamisohjelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa ja tarkistetaan kerran valtuustokaudessa.